

[Indenrigsministeren]

mandskabstimer, formentlig kun de mandskabstimer, der medgår for det vagtmandskab, der skal sidde ved den egentlig totalt overflødige fremlæggelse, der hidtil har fundet sted. Det er nok det, der har været det store irritationsmoment for kommunerne. For borgerne har det store irritationsmoment været, at man skulle stemme på det sted, hvor man boede den dag, da valglisten blev udskrevet, uanset på hvilket tidspunkt af året valget fandt sted. Jeg tror altså ikke, man skal forvente de store mandskabsbesparelser, men besparelser i form af, at man kan undgå at udskrive valglister, medmindre der direkte er brug for det, og besparelser i overarbejdspenge og andre former for udgifter i forbindelse med fremlæggelsen af valglisterne. Jeg er enig med hr. Flemming Jensen i, at de fleste kommuner formentlig i forvejen udsender valgkort, og derfor vil der være meget beskedne merudgifter på den konto i forbindelse med forslaget.

Jeg tror ikke, man skal frygte, som det antydningssvis er blevet sagt et og andet sted fra, at teknikken er i alvorlig risiko for at svigte. Jeg tror ikke, der er større risiko for det, og i al fald har udvalget – og det gælder også den minister, der fremsætter lovforslaget – helt lagt den antydning af risiko for, at valget kan blive generet, til side. Der er så mange fordele ved det forslag, der ligger her, i sammenligning med det eksisterende system, at det klart må være at foretrække.

Der er gjort bemærkninger om CPR-numrene på stillerlisterne. Jeg er glad for, at de, der har gjort bemærkninger, har føjet til, at deres indvending går mere på de psykologiske virkninger af det, for disse CPR-numre – hvis man opretholder efter udvalgsarbejdet, at de skal stå på stillerlisterne – vil jo kun gå til kommunen, de vil ikke blive trykt på de stillerlister, der trykkes og bruges på forskellig måde i forbindelse med valget. Det er klart, at det må diskuteres i udvalget, om der er en rimelig stærk begrundelse for at opretholde den del af forslaget. Jeg stiller mig meget åbent over for den diskussion.

Jeg har bemærket det, hr. Dræbye sagde om, at man skulle undgå, at valgbestyrelserne fik for ensidig en sammensætning, men at gå så vidt, som jeg forstod at hr. Flygaard var inde på, at valgbestyrelsen skulle bestå af en repræsentant . . . (*Afbrydelse af Flygaard*). Pardon! Der bliver lejlighed til for hr. Fly-

gaard at komme med en korrigerende kommentar. Jeg standser og nøjes med at sige, at den side af sagen, som er rejst fra de to herre, naturligvis vil blive diskuteret i udvalget. Jeg vil selv være meget betænkelig, hvis resultatet af det foreslåede bliver, at man får en utilsigtet indsnævring af tilstrækkelig mange partiers muligheder for at være med i arbejdet i valgbestyrelsen. På den anden side må valgbestyrelserne nok have en begrænset størrelse af praktiske grunde.

Hr. Flygaard sagde, at vi måske kunne lade kaptajnen tælle op, som man gør det i andre lande. Jeg har forstået det sådan, at det hidtil har været et temmelig håndfast udgangspunkt fra folketingets side ved enhver ændring af valglovgivningen, at man ikke måtte løbe nogen risiko for, at udenforstående eller nogen overhovedet gjorde sig bekendt med, hvad den enkelte vælger havde stemt. Jeg kan se nogle principielle problemer af forskellig art rejse sig, hvis man følger hr. Flygaards forslag, og jeg kan specielt se det problem opstå, hvordan man skal argumentere imod andre ordninger på andre områder end om bord på skibe i udenrigsfart.

Når man tager i betragtning, hvor store problemer der er forbundet med at lade sømænd afgive deres stemme, når de er langt væk fra hjemmet, er det egentlig en vældig god ordning, der er foreslået af udvalget i dette lovforslag.

Jeg har så tilbage at gøre en bemærkning om noget, som flere har været inde på, nemlig om man hermed har udtømt mulighederne for at lade danskere, der har ophold i udlandet, få stemmeret. Det, der sætter grænsen, er ikke valglovens bestemmelser, men grundlovens bestemmelser om, at man skal have fast bopæl i riget. Uden at jeg vil indlade mig i en ny principiel diskussion om, hvor langt grundloven kan række – det har vi jo diskuteret ved andre lejligheder – kan jeg sige om dette forslag, at det er opfattelsen hos dem, der tager stilling til det centrale spørgsmål, om grundlovens regler er overholdt, at man ved de fortolkninger, som står i § 2 i lovforslaget, er gået så langt, som det vil være rimeligt og forsvarligt at gå i forståelsen af begrebet fast bopæl i riget.

Det er sådan set indirekte mit svar til hr. Tyroll, som spørger, om der er en form for diskriminering i det. Man har været nødt til at anvende grundlovens bestemmelse om fast